

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Samenwerkingsverbanden passend onderwijs

De eerste ervaringen
Hoe verder?

22 september 2015

Korte historische schets en vooruitblik

Juni 2013: toezichtkader vastgesteld en goedgekeurd

Vanaf september 2013: simulaties bij alle samenwerkingsverbanden
Resultaat: verslag

Vanaf september 2014: onderzoek bij alle samenwerkingsverbanden
Resultaat: verslag en punten mbt naleving; rapportage in het onderwijsverslag

Vanaf september 2015 risicogericht onderzoek bij alle samenwerkingsverbanden leidend tot arrangement per 1 aug 2016

De eerste ervaringen (1)

- Samenwerkingsverbanden spannen zich in, komen tot afspraken, willen het goede behouden en gebruiken de verkregen ruimte binnen de regionale context
- Soms spreken samenwerkingsverbanden van belemmeringen door regelgeving bij het ontwerp van arrangementen
- Nemen de tijd voor ontwikkeling en implementatie (behoedzaam)
- Besteden zichtbaar aandacht aan organisatie en inhoud (diversiteit is groot), maar er is weinig te zeggen over financiële doelmatigheid of efficiëntie
- Voorkomen thuiszitten staat hoog op de agenda, maar het beleid lijkt onvoldoende uitgewerkt

De eerste ervaringen (3)

- De verevening speelt een belangrijke rol
- De communicatie met derden (waaronder leraren en ouders) verdient aandacht
- Het intern toezicht is 'gemakkelijk' ingericht; niet altijd deugdelijk gescheiden toezicht en bestuur en laat zich op het eerste gezicht te weinig gelegen liggen aan publiek belang

Hoe verder? (1)

- Een aanpassing van het toezichtkader per 1 augustus 2016
- Waarderingskader dicht aan de wettelijke opdracht
- Waarderingskader getrap

2015-2016

voortgangsgesprekken

kwaliteitsonderzoeken

Spanning toezicht (oordeel) en verantwoording (leren en verbeteren)

Uitgangspunten

- Passend onderwijs vindt plaats in scholen
- Samenwerkingsverbanden zijn vrij hun eigen doelstellingen en inrichting te bepalen
- Meer dan onderwijs alleen

- Effectief toezicht (knelpunten in beeld hebben of opzoeken)
- De toezichtlast moet beperkt zijn

- Het toezicht moet enige dynamiek kennen
- Diepgang

Hoe verder?

Aanpak vanaf 1 augustus 2016 (pilot in 2015):

- Alle samenwerkingsverbanden per 1 aug. 2016 een basisarrangement behalve die samenwerkingsverbanden waarmee op dat moment voortgangsgesprekken lopen (geen arrangement)
- Voortgangsgesprekken (lijst)
- Risicogestuurd onderzoek (kwaliteitsonderzoeken waarbij we ook in de scholen gaan kijken - Check op realisatie passend onderwijs in de scholen/voorzieningen)
- Directe actie na signalen ('112')
- Themaonderzoeken

Voortgangsgesprekken

Aanpak vanaf 1 augustus 2016 (pilot in 2015):

- Periode tussen de zomervakantie en de herfstvakantie en januari voor enkele samenwerkingsverbanden die recent zijn bezocht
- Doel: 'scherp' te houden op het volgen van hun eigen tijdpad
- Uitvoering door contactinspecteur + ...
- Verslagbrief, geen rapport van bevindingen en informatie

Risicogestuurd onderzoek (kwaliteitsonderzoeken)

- Een risicobepaling in de vorm van een kennisanalyse bij alle samenwerkingsverbanden
- Daarop volgt een expertanalyse door een onderzoeksteam bij die samenwerkingsverbanden die een of meer risico's laten zien op de kennisanalyse.
- De samenwerkingsverbanden die geen risico's laten zien blijven dat jaar uit beeld.
- Samenwerkingsverbanden die drie aansluitende jaren geen risico laten zien komen in het vierde jaar ook in aanmerking voor een expertanalyse.

Risicogestuurd onderzoek – de kennisanalyse

- Verevening
- Krimp

- Verzuimcijfers (beschikbaar voor vo)
- Kwaliteitsprofielen van de scholen
- Kwaliteitsprofielen van de samenwerkingsverbanden en
- Signalen

- 30 samenwerkingsverbanden

Risicogestuurd onderzoek – de expertanalyse (1)

- De expertanalyse kent twee mogelijke vervolgtrajecten:
 - **geen risico**
dan geen vervolgtraject maar volgend jaar een nieuwe kennisanalyse;
 - **wel risico**
dan maatwerkonderzoek, dat minimaal leidt tot een vaststelling van eventuele tekorten, maar ook iets zegt over wat goed gaat en wat beter kan.

Risicogestuurd onderzoek – de expertanalyse (2)

- De opbrengst van een expertanalyse is een onderzoeksopzet en een onderzoeksagenda.
- Bij het opstellen van de onderzoeksagenda gaat het team na of er (interne of externe) verantwoordingsdocumenten van het samenwerkingsverband beschikbaar zijn en gebruikt deze zo mogelijk
- Het team kiest betrokken partijen voor rondetafelgesprekken, rekening houdend met voldoende spreiding over de schoolsoorten

Risicogestuurd onderzoek – de expertanalyse (2)

1. De eerste voorbereiding in een *onderzoeksteam*
 2. De rondetafelgesprekken vinden plaats op de scholen of bij het samenwerkingsverband
 3. Tussentijd voor verwerking en agenda opstellen: maatwerk
 4. Onderzoek
 5. Conceptrapportage – reactie
 6. Rapport van bevindingen
- Duur: periode van drie weken voor 1 – 4

Maatwerk

Daarbij kan het team kiezen uit drie varianten (in oplopende intensiteit):

- een gesprek met het bestuur en/of de coördinator + toezichthouder
- deelonderzoek(en) en een gesprek met het bestuur
- een volledig onderzoek en een gesprek met het bestuur

Naleving

- Wanneer sprake is van een achterstand op naleving van wettelijke voorschriften, dan laten we dat via een afzonderlijk nalevingstraject lopen.
- Bijzondere aandacht voor het insturen van het ondersteuningsplan aan de inspectie door de samenwerkingsverbanden vo in het kader van de inpassing van lwoo en pro

Bijzondere aandacht voor:

- de betekenis die het samenwerkingsverband heeft voor de scholen bij het realiseren van passend onderwijs en het nakomen van de zorgplicht;
- de vormgeving van het intern toezicht

Signalen

- Snel reageren op signalen
- Zichtbaarheid vergroten in het toezicht
- Blootleggen van structurele tekortkomingen
- Vraagt:
- Flexibiliteit en bereidheid op een casus door te pakken (veel tijd voor inruimen)
- Volgen van de afspraken in de signalenroute

Themaonderzoeken (voorlopige lijst)

Risico's en goede praktijken in beeld brengen

- Thuiszittersaanpak
- Toezicht volgt middelen
- Bestuursmodellen
- Het orthopedagogisch-didactisch centrum (tussenvoorzieningen)
- Basisondersteuning
- Residentieel/JJI/Jeugdzorg+
- ...

